

Brott mot förtroendevalda (Ds 2018:29), yttrande till Justitiedepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande avges enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

Linköpings kommun har i hemställan beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet om proposition 2017/18:59, Brott mot förtroendevalda.

Förslaget handlar om att genomföra förstärkningar av det straffrättsliga skyddet för förtroendevalda. Personer som ställer upp och kandiderar i val till politiska nämnder och styrelser ska kunna göra detta utan att behöva räkna med att utsättas för hot, våld eller skadegörelse mot egendom som drabbar förtroendevalda eller deras närstående. Det framgår av förslaget att hot och våld mot förtroendevalda eller de som kandiderar i val inte är ovanligt.

Viktigt att betona är att det finns positiva jämställdhetsaspekter i förslaget. Detta då att kvinnor befunnits ha en något högre risk att utsättas och att kvinnor till följd av hot oftare överväger att lämna sitt uppdrag än män. I Linköpings kommun är arbetet med jämställdhet högt prioriterat och gör det därför mycket angeläget att befrämja att kvinnor och män har samma möjlighet att delta i det politiska livet. Förslaget är i sig är könsneutralt men kan med hänsyn till ovanstående alltså få goda effekter i jämställdhetshänseende.

Att hot eller våld inte får påverka den demokratiska processen är grundläggande för densamma. Att markera detta genom att införa en straffskärpning i 29 kap. 2 § brottsbalken bedöms därför befogat.

Mot bakgrund av det ovan uttalade föreslås Linköpings kommun ställa sig bakom förslaget i sin helhet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Brott mot förtroendevalda (Ds 2018:29), yttrande till Justitiedepartementet, 2018-09-05

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Av Politikernas trygghetsundersökning 2017 som genomförts av Brottsförebyggande rådet (Brå) på uppdrag av regeringen framgår att var fjärde förtroendevald utsattes för trakasserier, hot eller våld under 2016, vilket i sig är en ökning från tidigare undersökning år 2012.

I sammanfattningen av förslaget framgår följande huvudpunkter;

- En förtroendevald ska inte behöva känna sig hotad eller utsättas för trakasserier som är att bedöma som brottsliga handlingar.
- Särskilt allvarligt är det om förtroendevalda påverkas av utsattheten på ett sådant sätt att det leder till faktiska handlingar, såsom att lämna förtroendeuppdrag i förtid, fatta andra beslut än vad som ursprungligen var tänkt eller att undvika att engagera sig eller uttala sig i en viss fråga, dvs. en form av självcensur.
- Att utsätta en förtroendevald för brott på grund av utövandet av uppdraget är i förlängningen inte bara ett angrepp mot den enskilde personen utan även mot det demokratiska systemet.
- Rätten att kunna utöva ett förtroendeuppdrag är således viktig att skydda för att demokratin ska kunna fungera obehindrat.

Vidare behandlar förslaget jämställdhetsaspekter. Kvinnor löper större risk att utsättas och överväger oftare att lämna sitt uppdrag än män. I Linköpings kommun är arbetet med jämställdhet högt prioriterat och detta gör det därför mycket angeläget att befrämja att kvinnor och män har samma möjlighet att delta i det politiska livet. Förslaget är i sig är könsneutralt men kan med hänsyn till det ovan nämnda få goda effekter i jämställdhetshänseende.

Förslaget innebär att en särskild straffskärpningsgrund införs i 29 kap. 2 §

brottsbalken för brott som begåtts mot en person på grund av att han eller hon utövat ett uppdrag som förtroendevald i stat, kommun eller landsting, eller som begåtts mot en närstående till en sådan person på grund av förtroendeuppdraget, där förtroendevalda fyller en central funktion i Linköping och i det demokratiska samhället.

Detta innebär att domstolen kommer att bedöma brott som begåtts mot en förtroendevald hårdare.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2019.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Justitiedepartementet